

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
LANGE HOUSTRAAT 28-30 • 'S-GRAVENHAGE

'S-GRAVENHAGE, 30 December 1954

Ref. No. 14182

AAN: MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Fotocopie nr: 111162

MP wnd MP Z
DGIN
DBI, -/AZ/PI/EF
DOA/ZA

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: D J A K A R T A

Datum van afzending: 30-12-54

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 30-12-54

GEHEIM

Nu de Bogor conferentie is beeindigd, zal ik daaromtrent enige indrukken weergeven, die niet anders dan voorlopig en oppervlakkig kunnen zijn, omdat er over hetgeen zich binnenskamers heeft afgespeeld, nog slechts weinig bekend is. Dat India de leiding volledig in handen heeft genomen is zeker. Nehru en Krishna Menon hadden een draft medegebracht, waarvan 13 punten in het definitieve communiqué van 17 zijn overgenomen. Of punt 12 (New Guinea) daartoe behoort, kon ik nog niet gewaarworden. Het perscommuniqué der Premiers wordt U open geseind. De 5 initiatief nemende landen hebben dus de Afro-Aziatische conferentie wat plaats, datum en uit te nodigen deelnemers betreft definitief op stapel gezet, zodat pogingen om deze te torpederen (zie Welsing 13) indien al ondernomen, hebben gefaald.

De vraag, wie zou worden uitgenodigd, heeft blijkbaar aanvankelijk ernstig meningsverschil opgeleverd, maar is in die zin opgelost, dat de belangrijkste omstreden kandidaten, Rood China en Japan beiden mogen meedoen. Grootste tegenkanting tegen China kwam van Ceylon, tegen Japan van Indonesië. Ook de Indochinese groep wordt in haar geheel uitgenodigd. Hetgeen de passering van Noord- en Zuid-Korea, die ongeveer in dezelfde situatie verkeren, minder begrijpelijk maakt.

Verder is van belang dat de Goudkust en de Centraal Afrikaanse Federatie zijn uitgenodigd. Hoe dit te rijmen is met de eis, dat landen met onafhankelijke regeringen alleen worden uitgenodigd (punt 6) konden deelnemers hier niet verklaren. De "lichte variaties en wijzigingen" op de "brede en geografische basis" betreffen dus alleen Zuid-Afrika, Israël, Formosa en Noord- en Zuid-Korea. Het passeren van Zuid-Afrika slaat wel een belangrijke bres in het geografisch principe, maar daar het klaarblijkelijk de bedoeling is een vriendenkring zonder westerse sympathieën en koloniale en raciale smetten bijeen te roepen, kon India deze deballottage gemakkelijk doorvoeren.

Een procedure en agenda is voor de conferentie niet samengesteld, wel een rijkelijk vage veelomvattende doelstelling, die het vermoeden wettigt dat men straks in Bandung tot weinig concrete resultaten zal komen, zulks mede in verband met de voor zulk een omvangrijke conferentie betrekkelijk korte tijd van voorbereiding en de vele vogels van diverse pluimage. Wederom wekt dit communiqué de indruk, dat deze landen slechts over één punt elkaar gemakkelijk kunnen vinden, namelijk op dat van het anti-kolonialisme. Verder blijft alles in het vage: geen blokvorming, geen exclusiviteit, geen inmenging in elkanders zaken, geen bindende "inzichten". Men wil slechts "beter op de hoogte komen van elkanders standpunten".

Hoewel dus tot regionale blokvorming niet is besloten, schijnt de

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.

CODETELEGRAM

gedachte daaraan in de economische paragraaf (15) toch wel te leven. Hoe men zich deze technical assistance in de eigen kring en ontginning van natuurlijke rijkdommen van kapitaal arme landen voorstelt, zal nog moeten blijken. Enige wens tot samenwerking met het Westen ten deze kon uiteraard dit communiqué niet bevatten.

Paragraaf 13 (Tunis en Marokko) zal wellicht voor de Tunesische delegatie, die zich hier nogal weert, een teleurstelling zijn. Blijkbaar hebben de uitnodigende landen de onderhandelingen tussen die gebieden en Frankrijk niet willen doorkruisen door nu reeds eerstgenoemden als "landen met zelfstandige regeringen" uit te nodigen.

Tenslotte punt 12, waarin - niet tot mijn verwondering - Nieuw Guinea ter sprake wordt gebracht. Na het gebrek aan succes in New York kon het wel niet anders of Indonesie's uitdrukkelijke wens om een uitspraak van deze vriendenkring te verkrijgen zou worden gehonoreerd. India had eveneens alle aanleiding deze zaak opnieuw te berde te brengen en Krishna Menon zelf was aanwezig!

De redactie van deze paragraaf is zo positief mogelijk. De hoop is "ernstig" en Nederland wordt tot nakoming van zijn "verplichtingen onder de plechtige overeenkomst" aangemaand.

Afgewacht zal moeten worden of Indonesie, gewapend met deze uitspraak, thans opnieuw een verzoek tot hervatting der onderhandelingen zal doen, en welke reacties een weigering bij de andere 4 landen zal tengevolge hebben.

Over de lichtere aspecten der conferentie rapporteer ik in een volgend telegram.

VAN ITTERSUM 758

ER/

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.